OIKEUSMINISTERIÖ

Kriminaalipolitiikka- ja rikosoikeusosasto
LsN Lena Andersson

10.9.2019

Eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunnalle

Hallituksen esitys 11/2019 vp eduskunnalle kasvinterveyslaiksi ja laiksi sakon täytäntöönpanosta annetun lain 1 §:n muuttamisesta

Oikeusministeriö tarkastelee alla esityksen rikosoikeudellista sääntelyä. Muilta osin esitystä ei ole arvioitu.

Oikeusministeriö huomauttaa, että oikeusministeriön asettama työryhmän on mietinnössään Rangaistusluonteisia hallinnollisia seuraamuksia koskevan sääntelyn kehittäminen (Oikeusministeriön mietintöjä ja lausuntoja 52/2018) laatinut ehdotuksensa lainvalmistelun tukena käytettäviksi hallinnollisten seuraamusten sääntelyperiaatteiksi. Sääntelyperiaatteiden tarkoitus on määritellä yhtenäiset periaatteet rangaistusluonteisten hallinnollisten seuraamusten käyttöalalle ja seuraamusten käyttöönoton vaatiman hallinnonalakohtaisen sääntelyn edellyttämille lainsäädäntötoimille.

Työryhmän ehdottamana eräänä sääntelyperiaatteena on, että hallinnollisista sanktioista säädettäessä on vältettävä rikoslain kanssa päällekkäistä vastuusääntelyä (s. 26). Päällekkäinen sääntely on lain soveltajien kannalta hankalaa ja johtaa riskiin kaksin kertaisesta rankaisemisesta. Rikosoikeudellisen sääntelyn tulee myös olla aina viime sijainen sääntelytapa, jos käytössä on muita, vähintään yhtä tehokkaita sääntelytapoja (ns. ultima ratio –periaate).

Hallituksen esityksessä 11/2019 vp ehdotetaan säädettäväksi 26 § hallinnollisesta seuraamusmaksusta ja 30 § rangaistussäännöksestä. Ehdotettu rangaistussäännöksen 1 momentin tekotavat ovat samat kuin hallinnollista seuraamusmaksua koskevan 30 §:n 1 momentin 1-, 3-5 ja 7-8 kohdassa. Hallinnollinen maksu voidaan määrätä ”toimijalle”, joka voinee olla sekä luonnollinen että oikeushenkilö. Rikosoikeudellinen sakko voidaan määrätä kenelle tahansa luonnolliselle henkilölle. Säännökset vaikuttavat siten olevan luonnollisten henkilöiden osalta päällekkäiset. Päällekkäinen sääntely olisi työryhmän sääntelyperiaatteiden mukaisesti syytä poistaa ehdotetusta rangaistussäännöksestä eli dekriminalisoida ko. teot.

Käyntiosoite	Postiosoite	Puhelin	Faksi	Sähköpostiosoite
Eteläesplanadi 10 HELSINKI	PL 25 00023 VALTIONEUVOSTO	02951 6001	09 1606 7730	oikeusministerio@om.fi